

*Долгерт Елла,
студентка з курсу
відділення дошкільної і початкової освіти
Науковий керівник: Черевко Л.В.,
викладач комісії образотворчого мистецтва та методик навчання
КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.Т.Г.Шевченка»*

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах оновлення системи освіти, відповідно до вимог ХХІ століття, змісту та гуманізації мети дошкільної освіти України основною лінією перетворень став перехід на особистісно-орієнтовану взаємодію педагога з дітьми. Законодавча база дошкільної освіти «Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті», Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти в Україні, програми розвитку і виховання дітей дошкільного віку відображають тенденції до гуманізації дошкільної освіти. Вони орієнтують педагогів на забезпечення умов для збалансованості фізичного, розумового, морального, соціального та емоційно-вольового розвитку дітей, а також на виховання особистості, здатної до самореалізації.

Індивідуальний підхід, як відомо, є важливим принципом педагогіки, згідно з яким, у навчально-виховній роботі з колективом дітей досягається вплив на кожного, урахуються множинність і різноманітність характеристик кожної конкретної дитини. Отже, реалізовувати індивідуальний підхід – означає брати до уваги індивідуальну своєрідність, неповторність кожної окремої дитини як особистості. Це підхід дорослого до дитини та її особливої сутності [1,8].

На сьогоднішній день є чимало сучасних досліджень, що визначають принципи й умови реалізації індивідуального підходу до дітей. Ця проблема розглядається у наукових розробках Ш.Амонашвілі,

В.І.Андрєєва, Т.К.Гмут, Г.І.Назаренко та ін. Проблема індивідуального підходу до дітей розглядається у творах В.О.Сухомлинського. Педагог підкреслював важливість розвитку індивідуальної своєрідності особистості дитини та знаходив цікаві форми роботи для розвитку індивідуальності кожної дитини під час виховання естетичних почуттів. Важливим засобом розвитку особистості він уважав природу, художнє слово, музику, малювання [4].

Саме тому ми вважаємо, що індивідуальний підхід в роботі з дошкільниками в процесі оволодіння ними різноманітними зображальними вміннями і навичками в малюванні, ліпленні, аплікації є досить актуальною проблемою. Адже правильне керівництво естетичним розвитком дітей можливе тільки в результаті вивчення і знання їх вікових та індивідуальних особливостей.

Разом із використанням фронтальних занять обов'язково необхідно використовувати індивідуальні форми занять, особливо з тими дітьми, які цього потребують у зв'язку з індивідуальними характеристиками. Виховуючи інтерес до малювання, слід бути особливо уважним до кожної дитини, уміти допомогти їй, надати необхідну підтримку у намаганні дитини добре виконати роботу й об'єктивно оцінити її старанність. Вихователь не повинен обмежуватись тільки завданням естетичного розвитку дошкільників, а тісно пов'язувати це з вихованням у них моральних якостей, дружелюбності та справедливого оцінювання робіт інших дітей.

Результати педагогічних досліджень і практична робота підтверджують, що художній розвиток усіх дітей без винятку потребує ефективного керівництва й індивідуального підходу до них. Велике значення мають заняття з образотворчої діяльності, які необхідно організувати відповідно умов їх проведення. Активізуючи діяльність

дітей, не слід опікати їх і привчати до механічного виконання вказівок вихователя. Нескінченна опіка, зловживання зразком, підготовка готових матеріалів, що спрямовують дітей на виконання роботи за трафаретом, не розвивають у них активності та творчої ініціативи, а виховують пасивність і байдужість. Діти не відчують радості творчості та інтересу до виконання завдання. Необхідно довіряти дітям діяти самостійно, не зважаючи на те, що їх роботи можуть бути на початку невдалими.

Заняття з образотворчої діяльності надають великі можливості до здійснення індивідуального підходу. Реальним їх результатом є дитячі роботи, що розкривають індивідуальність дитини. Аналізуючи дитячі роботи, можна дізнатися про різні індивідуальні особливості кожної дитини, що проявляються і в обиранні сюжету, і в розкритті творчого замислу; визначити, хто добре володіє технічними вміннями та навичками, а хто почувається безпомічним.

Індивідуальний підхід до дітей вихователеві необхідно починати здійснювати з моменту підготовки до заняття, плануючи попередні спостереження, бесіди тощо. Після заняття діти розглядають роботи товаришів та самостійно оцінюють їх, а керівництво вихователя цим процесом потребує особливої майстерності. Вихователь повинен допомагати дітям робити зауваження, якщо вони є доцільними, бачити в них перш за все позитивне, учити бути тактовними, ввічливими.

Результативність навчально-виховної роботи з образотворчої діяльності з урахуванням індивідуального підходу залежатиме від готовності вихователя до її здійснення, що полягає в єдності двох взаємопов'язаних компонентів: мотиваційного (усвідомлення мети й завдань образотворчої діяльності, її значення для розвитку особистості) та процесуального (знання вікових та індивідуальних образотворчих особливостей дітей; вміння проектувати та забезпечувати процес

образотворчості).

Отже, заняття з образотворчої діяльності надають широкі можливості для вивчення особливостей дітей і здійснення індивідуального підходу до кожної дитини, що сприяє розвитку у них не тільки художніх здібностей, але й уваги, спостережливості, волі, наполегливості.

Список використаних джерел

1. Індивідуальний підхід до дитини в ДНЗ / Упор. Л.А. Шик. – Х.: Вид. група «Основа», 2011. – 176 с. – (Серія «ДНЗ.Вихователю»).

2. Каратаєва М.І. Розвиток творчої особистості дошкільника / За заг.ред. Л.А. Грицюк. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. – 352 с.

3. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: Наук.-метод. посіб. / Наук. ред. О.Л. Кононко – К.: Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2003. – 243 с.

4. Сухомлинський В.О. Вибрані твори. В 5-ти томах. Т.3. – К.: Рад.школа, 1977. – 670 с.